

Ο ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

# Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΠΟΤΕΒ

Τὰ νεανικά χρόνια του ποιητού Δοκίμαλος στο Βουκουρέστι. Οι περιπετειώδεις του έρωτες. Όπου τιποτε δεν τον σταματάει στον κατήφορο. Άλλεπάλληλα έρωτικά σκάνδαλα. Όπου η δυο αντίζηλες πιάνονται από τὰ μαλλιά. Η άστατη και εύμεταβλητη καρδιά του ποιητού. Τò τραγικό του τέλος, κλπ. κλπ.



Χρήστος Μπότεβ ένε για τους Βουλγάρους ότι ένε για μας τους Έλληνες ο Ρήγας Φερραϊός: Ποιητής και επαναστάτης μαζί. Με τò ένα χέρι κρατούσε τή λύρα και με τò άλλο τò τουφέκι. Και τὰ δύο αυτά όπλα, ο Μπότεβ τα χρησιμοποιούσε με πάθος έναντιών των Τούρκων. Έξείνο όμως που κάνει τόν πατριώτη αυτόν ποιητή νά μοιάζει ακόμα περισσότερο με τò Φερραίο, ένε ο μαρτυρικός θάνατός του, που έπεσφραγισε μια ζωή σύντομη, αλλά άνησυχη και ταραχμένη.

Με δυο λόγια, ο Μπότεβ άνιχνει στην πλειάδα των βουλγαρών εκείνων πατριωτών, οι όποιοι επαναστάτησαν για ν' άπελευθερώσουν τήν πατρίδα τους από τήν τουρκική κυριαρχία και οι όποιοι πληρώσαν με τή ζωή τους τήν αγάπη τους για τήν ανεξαρτησία και τήν δικαιοσύνη.

Ο Βουλγάρος αυτός ποιητής γεννήθηκε στά 1848, στο χωριό Καλοφρέ, κοντά στά βουνά του Ροιμουρού Τσού, που ένε χιονισμένα χειμώνα-καλοκαίρι, και στους κάτοικους του Κάρολο και τού Καζανίκα, που βγάζουν τὰ περίφημα ρούβα. Ο πατέρας του, ένας δάσκαλος, τόν έστειλε στην Όδρησò για νά σπουδάσει. Ο νεαρός Χρήστος, μόλις τελείωσε τες σπουδές του, πήγε και διορίστηκε δάσκαλος στη Ροιμανία.

Αργότερα, έγκαιεστάθηκε στο Βουκουρέστι, που ήταν τότε, με τήν συγκατάθεση της ρουμανικής κυβερνήσεως και με τήν άποστήφιξη της Ρωσίας, τò κέντρο όλων των συναισθημάτων που κατέστρωσαν οι Βουλγάροι, οι Σέρβοι και οι Μαυροβούνιοι έναντιών του κοινού κατακτητού, τού Τούρκου, ο τότες σφραγισμένος όλων των πατριωτών που άνευκολούθησε νά κατακτήσουν με τò θάρρος τους, τήν πένα τους και τὰ όπλα τους τήν έλευθερία της πατρίδας τους.

Ο Μπότεβ ξεχώριζε απ' όλους τους άλλους Βουλγάρους επαναστάτες με τήν ποιητική ιδιοσυγκρασία του και με τò άδιάδεκτο πολεμικό μένος του. Τὰ τραγούδια του, άπειθυνομένα όλα στο βουλγαρικό λαò που ύπαιθερε από τόν τουρκικό ζυγό, ήταν γεμάτα πολεμικές κραυγές και παραίνεσεις προς τους άποδούλους νά πάρουν τὰ όπλα και νά δείξουν στους τυράννους ότι στόν ήλιο θέλουν τόσο κι' αυτοί... Τò κήρυγμα τού άπαιθυμένου ποιητού είχε μεγάλη άτηρησι στη βουλγαρική ψυχή. Γύρω από τόν Μπότεβ συγκεντρώθηκαν όλοι οι νέοι πατριώται, που φλογίζόντουσαν από τήν έπιθυμία νά φανούν άποσοφότες χητίσμοι στην πατρίδα τους.

Μά ο Χρήστος Μπότεβ δεν έμεινε άθάνατος στη Βουλγαρία μόνοχα για τήν πατριωτική του δράση. Άπόητης και μια άλλη φήμη — φήμη θλιβερή ένε η άλήθεια, στην οποία δεν έπιμένουν και πολύ οι έπισημοι βιογράφοι του για λόγους που θά κατανοήσετε παρακάτω... — για τους περιπετειώδεις και σκανδαλώδεις έρωτές του. Ο Μπότεβ εύρισκε τόν καιρο, μεταξύ δυο πατριωτικών διαλέξεων, συνδυομένων και από άπαγγελία ποιημάτων του, νά πηγαίνει και σ' ένα έρωτικό ραντεβού.

Δέν ένε, βέβαια, έγκλημα νά έχη ένας νέος τρυφερός γιορμής με κορίτσια. Όταν όμως ο νέος αυτός δεν διατάζει νά ποδοστατήσει καρδιές, νά φέρη τήν καταστροφή σ' άλλες οικογένειες και νά άτιμάσει άδωχα κορίτσια για νά ίκανοποιήση ένα έρωτικό τò πάθος, τότε κανείς δεν μπορεί νά τόν δικαιολογήσει. Και ο Μπότεβ ήταν, δυστυχώς, ένας απ' αυτούς τους έπιπολάσιους και άσυνείδητους τύπους...

Ο Μπότεβ χροκοτούσε τες άλλεπάλληλες έρωτικές έπιθυμίες του στην άμορφία του, στη λεβεντιά του και τήν πλούσια ποιητική φρασσεολογία του. Με τὰ προσόντα αυτά θά μπορούσε νά ξελογιάσει και μια κυρία τού κόσμου. Φαντάζεστε πια τί έντύπωση θά έκανε ο Δόν Ζουάν αυτός στις άφελείς χωριωτισσίδες, που τες ύπνώντιζε κυριολεκτικά με τήν άκατομάχη γοητεία του.

Σε ήλικία είκοσι δύο έτων, τότε δηλαδή που ήταν ακόμα δάσκαλος σέ μια έπαρχία, άγάπησε τήν κόρη τού πατò τού χωριού, μια σέμνη παιδούλα δεκάξι χρονών. Η Άνοισσα —έτσι έλεγαν τήν παπαδοπούλα— είχε μεγαλώσει με άσπληρες ήθικες παραδόσεις στό σπίτι τού πατέρου της. Δεν σπάνανε ποτέ τὰ μάτια της νά κυτάζει καλη-

καρη. Και όταν τής μιλούσε κανένας νέος, γινότανε κατακόκκινη από τήν ντροπή της.

Από τήν πρώτη στιγμή που ο Μπότεβ γνωρίστηκε με τήν άγγελική αυτή κοπέλλα, έννοιωσε νά γεννιέται στην καρδιά του ένα άσπλημα τρυφερό, που δεν άργησε νά μεταβληθή σέ παράφορο έρωτικό πάθος. Η Άνοισσα στην άρχη δεν έδωσε καμιά σημασία στά βλέμματα που τής έφριχνε και στά λόγια που τής έλεγε. Μά ο τόνος τής φωνής τού Χρήστου ήταν τόσο θερμός και ίκετευτικός, ώστε η Άνοισσα δέχτηκε στό τέλος ν' άκούσει τὰ πόνερά του λόγια. Και αυτό ήταν η καταστροφή της.

Παρ' όλο τόν άρχικό του έρωτα, ύστερ' από δυο μήνες, ο Μπότεβ τήν είχε βαρεθεί. Κάθε φορά δέ που εκείνη τόν θερμοπαροκαλούσε νά συναισθηματισούσε τες σχέσεις τους, έξείνος τής άπαντούσε:

—Αργότερα, αργότερα, Άνοισσα μου! Μή ξεχνάς ότι πρόκειται άγνωστό για τήν ανεξαρτησία της πατρίδας μας... Κι' ένας πολεμιστής δεν μπορεί νάχη οικογενειακές ύποχρεώσεις. Πρόκειται να ένε έλπίθερος για νά εκτελέση καλύτερα τò καθήκον του... Σου δίνω, όμως, τò λόγο μου νά σέ ζητήσω άδύσως από τόν πατέρα σου, μόλις ήσυχάσουν τὰ πράγματα...

Ενώ ο Χρήστος έδινε στην Άνοισσα αυτούς τους όρκους, έλεγε τὰ ίδια και σέ μια άλλη κοπέλλα τού χωριού, που τήν είχε ξελογιάσει κι' αυτήν... Τò άποτέλεσμα ήταν νά μείνουν μια μέρα η δυο νέες, ότι ήταν άντεράστρες και ν' άρραχνούν από τὰ μαλλιά μέσα στην έγκαρία... Καταλαβαίνετε τώρα τί σκάνδαλο δημοσιονήθηκε όταν μαθεύτηκε η ντροπή των δυο κοριτσιών, που όλοι στό χωριό τὰ θεωρούσαν έναρετα και ήθικά... Ο Μπότεβ ξεφρανόστηκε τήν ίδια νύχτα μέρα, έπειδή δεν μπορούσε ούτε στιγμή πια νά μείνη σέ κείνο τò χωριό, ύστερ' από τή γενική κατακραυγή που σφραγήθηκε έναντιών του.

Όσο για τες δυο θλιβερές ήρωίδες τού σκανδαλου, η Άνοισσα έπεσε ύστερ' από τρεις μέρες στό πηγάδι τού σπιτιού της και πνίγηκε. Και η άλλη, ξεφρανόστηκε από τò χωριό —και ποτέ πια δεν ξανάκουσαν νά γίνεται λόγος γι' αυτήν...

\*\*\*

Η μεγάλη όμως έρωτικές περιπέτειες τού Μπότεβ άρχισαν από τόν καιρο που ο επαναστάτης ποιητής έγκαταστάθηκε στό Βουκουρέστι. Στη μεγάλη αυτή πολιτεία, ο Χρήστος βρήκε άπειρες εύκαιρες νά ίκανοποιήση τόν έρωτισμό του. Κοιμάει γυναίκα δεν μπορούσε νά ξερίγη από τήν... άστία τής δράσεως του. Εύγενεις και ύπαιθερες, ικανάβανες και άποτοκοφράτιδες, μικρές και μεγάλες—όλες ήταν καλές για τήν ηρωιστεϊώδη ιδιοσυγκρασία του καταπληκτικού αυτού άνθρώπου.

Τò τρυφερότερο ένε ότι ο Χρήστος δεν λογάριζε ούτε τες γυναικίδες, ούτε τες θυγατέρες και τες αδελφές των φίλων νά του συναισθηματισούσαν. Η σκέψη ότι τὰ πρόσωπα αυτά έφρατε νά του ένε σεβαστά, έπειδή άποτελούσανε τους θησαυρούς στενών φίλων του, δεν ήταν ίκανή νά σταματήσει τόν Μπότεβ στόν έρωτικό κατήφορο που είχε πάρει. Κανένας ήθικός χαλινός δεν ύπαιχε γι' αυτόν τόν άνθρωπο.

Μά ο Χρήστος Μπότεβ ήταν τόσο καλός και μεγαλόκαρδος, τόσο γενναίος και τολμηρός, ώστε οι φίλοι του τού τὰ συγχωρούσανε όλα. Υφίστατο και αυτή τή γοητεία που σφραγίζει τρυφάρο τò ποιητή!

Και η άλήθεια ένε ότι ο Μπότεβ, παρ' όλη τήν έλλυτη ζωή που έκανε, δεν έκανε νά άγωνίζεται με διαλέξεις, με άρθρα και με άπαγγελία ποιημάτων για τήν άπελευθέρωση της πατρίδας τόν από τόν τουρκικό ζυγό. Ένε παράλληλου, στρατολογούσε χωριά στό Βουκουρέστι ύπους Βουλγάρους ήσαν πρόθυμοι ν' αναλάβουν ένα άγώνα πιο σκληρό και άποφασιστικό κατά τής όθιμανικής αυτοκρατορίας.

Τήν άνοιξη τού 1876, άποκόπισε νά πραγματοποιήση τò μεγάλο σκοπό τής ζωής του.

Έίησε ένα καράβι με Βουλγάρους πατριώτες μεταμφιεσμένους σέ Ροιμανούς χωρικούς, φράτωσε τò άμπράκι του με όπλα και πολεμοφόδια, σκεπασμένα από τσοβάλια με σάκι, και άρχισε νά παραπλέη τò Μέσο Δούναβι που άρχίζει από τή Ροιμανία και τελειώνει στη Βουλγαρία...

Ύστερ' από ένα μικρό και κομιστικό ταξέδι, ο Χρήστος Μπότεβ έμπαινε στη Βουλγαρία, επί κεφαλής των παλληκάρων του. Διέταξε τότε τους άνθρώπους του νά φραδούνε τες έθνικες τους ένδημιασίδες

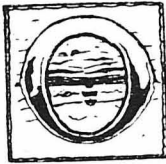


Ο Χρήστος Μπότεβ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΟΛΜΥΓΟΥΝΤ

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΑΝΙΕΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Η μανία του Μονγκόμερυ με τις φωτογραφίες. Η Γκλέρια Σβάνσον και το αγαπημένο της παγωτό. Το... γιατί του Τζέι Μπράουν. Μιά κακή μερπεδίστικη συνήθεια της Νόρμας Σηρε. Όπου η αιδέρια Γκρέτα Γκάρμπο αγαπά τα ελκεκτά φαγητά. Η Τζέαν Κράουφερντ βιβλιόφιλος, κλπ. κλπ.



Ι αστέρεις, όπως και όλοι οι άνθρωποι άλλωστε, έχουν κι' αυτοί τις προτιμήσεις τους, τις συνήθειές τους και τις μικροαδυναμίες τους. Έμεις βέβαια τους βλέπουμε στην δόνην να μας παρουσιάζονται ως άτομα ή ως άστατα άτομα, ως γόητες ή, αν πρόκειται περί γυναικών, ως βασιλισσες και ως σερήνες. Κι' όμως οι άνθρωποι αυτοί, όχι μονάχα έχουν μια ιδιαιτελή ζωή, όπως κι' οι κοινότεροι άστοι, όχι μονάχα είναι οικογενειάρχες με τις προσωπικές τους ευχαριστήσεις και στενοχώριες, τις άσχετες με το επάγγελμά τους, αλλά ακόμα έχουν και μερικές συνήθειες και μικροδυστροπείες, στις οποίες δίνουν πολλές φορές μεγαλύτερη σημασία απ' ό,τι σε πολλά άλλα σημαντικότερα πράγματα.

Έτσι π. χ. ο Ρόμπερτ Μονγκόμερυ είναι φανατικός ερασιτέχνης φωτογράφος. Άμα πρόκειται να πάει μια φορά φωτογραφία ή να εμφοραστεί μια φωτογραφική πλάκα, ξεχνάει όλο τον κόσμο γύρω του. Πρώ καιρού, όταν επρόκειτο να παίζει στην ταινία «Λέττυ Λύντον» μαζί με την Τζέαν Κράουφερντ, την ημέρα που θα γυριζόταν η πρώτη σκηνή έκανε όλο το προσωπικό, την πρωταγωνίστρια, τον σκηνοθέτη, τους φωτογράφους, τους μηχανικούς να τον περιμένουν επί μια ώρα και πλέον στο στούντιο. Η Τζέαν Κράουφερντ ήταν φτιασισμένη και ντυμένη και περίμενε με ύψιστο πραγματικό ύπαισιον ή «πάρτερ» της, ο σκηνοθέτης στεκόταν σ' άναμμένα κάρβουνα και ο κίβριος Μονγκόμερυ δεν φανόταν ποθενά. Καταγινώταν απόλυτα με την εμφάνισι μιάς φωτογράφου που είχε πάρει την προηγούμενη ημέρα, κι' είχε ξεχαστεί τελείως.

Άλλου είδους αδυναμία έχει η Γκλέρια Σβάνσον. Αιτή τρελλαινεται για το παγωτό σοκολάτα. Κάθε φορά που πρόκειται να γυρίση μια σκηνή, πρέπει προηγουμένως να φάη μια μερίδα παγωτό σοκολάτα για να έρθη στο κέφι. Άν δεν δοκιμάση το αγαπημένο της παγωτό, είνε αδύνατον να παίζη, αλλοίμονο δε στον ζαχαροπλάστη του στούντιο αν δεν έχει στον κατάλογο του των παγωτών και παγωτό σοκολάτα! Θά υποχρεωθή ένας υπάλληλος του στούντιο να πάη ένα αυτεκίνητο και να τρέξη στο κοντινότερο ζαχαροπλαστείο για να φέρη το αγαπημένο παγωτό της μίς Σβάνσον!

Άλλος φανατικός λάτρης του παγωτού είνε ο κωμικός ηθοποιός Τζέι Μπράουν. Καταβροχθίζει το ένα κατόπι του άλλου δεκάδες παγωτών σε κάθε ώρα και στιγμή της ημέρας. Όταν εργάζεται στο στούντιο, επωφελεται και της μιάς πεντάδα του ακόμα διακοπής του γυρισματος της ταινίας για να τρέξη στην κονιάνα, ν' αγοράζη ένα χωνάκι παγωτό και να το πιλήσει σάν χαμίνι του δρόμου!

Η Νόρμα Σηρε έχει την κακή συνήθεια να πιλήξη... το δάχτυλό της. Το χειρότερο δε είνε ότι την συνήθεια αιτή την μεταφέρει κι' όταν παίζει στην δόνην. Κι' όταν μιν παριστάνει ένα κοριτσάκι ή μια χωριατοπούλα, το κίνημα αυτό μπορεί να φαίνεται άφελος και χαριτωμένο. Φαντάζεσθε όμως την Βασίλισσα του Σαββά π. χ. να πιλήξη το δάχτυλό της σάν άρσενιάς; Η Σηρε επίσης έχει ιδιαίτερη μανία για τα κίτρινα τριαντάφυλλα. Στόν κήπο του σπιτιού της ή περισοτέρως τριανταφυλλίες είνε κίτρινες. Την προτίμησι της αιτή την έχουν όλοι οι φίλοι της και οι γνωστοί της και έτσι την ημέραν των

και να πάρουν τα όπλα — και βγήκε στα βουνά, κηρύσσοντας την επανάστασι κατά της Τουρκίας!...

Ανθ' όλων αυτών των ημερών, ο Μπότσε κράτησε άναστατα τα τουρκικά στρατεύματα της Βουλγαρίας, που τον κινήσανε με λύσσα από βουνό σε βουνό. Στο μεταξύ, ο παητής ξεσήκωνε όλους τους συμπατριώτες του και τους κάλεσε να πάρουν και αυτοί τα όπλα κατά του τυράννου. Και η επανάστασι αιτή θα έφραγε τ' άποτελέσματα που είχε άνειροταλώς ο ταλαμυδός ποιητής, αν οι Τούρκοι δεν καθάρθηκαν να τον σκοτώσουν σε μια μάχη που δόθηκε στις 2 Ιουνίου 1876, έξω από τη Σόφια. Ο θάνατος του άρχηγού έκανε τους τρομοκρατημένους διαδοκούς του να σκορπιστούν σ' άτακτα στίφη στα βουνά και να παρατήσουν το σχέδιο της άπελευθερώσεως της Βουλγαρίας, τώρα που δεν είχαν πείρα τον εμπνευσμένο και ενθουσιώδη άδηγητή τους...

Και οι νικηταί έκοψαν το άφαιο κεφάλι του επαναστάτη-ποιητή — το κεφάλι αυτό που το φέλιαν με λαχάρα τόσες γυναίκες! — και το έστειλαν για λάφυρο στο Σουλτάνο...

γενεθλίων της τα σαλιόνια της μεταβάλλονται σε άνθους από κίτρινα τριαντάφυλλα.

Ποιά νομίζετε ότι είνε το μεγάλο πάθος της θείας και αιδέρας Γκρέτα Γκάρμπο; Το καλό φαγητό; Ο καφένας, φυσικά, θα υποθέτη ότι η λεπτοφυής Γκρέτα με τις ιδανικές γραμμές δεν θα τρέφεται παρά μονάχα με την δόξον της προίας και το λιγότερο που θα συλλογίζεται θα είνε το φαγητό της. Και όμως συμβαίνει έντελως το αντίθετο.

Όταν η Γκάρμπο τρώει έξω από το σπίτι της, γεμιαίζει σε μικρά με έλκεκτά εστιατόρια, τα οποία φημιζονται για την καλή κουζίνα τους, έχει δε ιδιαίτερη προτίμησι στο τυρί της Βίτορσης! Προφάρμζει μ' αυτό κάθε φαγητό της, \* \* \*

Η Τζέαν Κράουφερντ, πάλι, είνε μανιώδης βιβλιόφιλος. Τα διαμερισματά της και στο σπίτι της και στο στούντιο πλημμυρίζουν από βιβλία, έπειδή δε είνε καλλιτέχνης αυτοδιδασκούμενη, γι' αυτό ο πάθος της για την μάθησι είνε άπεριόριστος. Καταβροχθίζει κάθε βιβλίο που θα πέση στα χέρια της και ύστερα κάθεται και το μελετά. Το αναλύει και το κρίνει σύμφωνα με την άξιαν του. Για άρωμα δεν μεταχειρίζεται παρά μονάχα κολώνια και, από τα άνθη, έχει ιδιαίτερη προτίμησι στις λευκές γαρδένες.

Η Μαίρη Πίρφορντ έχει την ιδιότητα κάθε είδους όπλων, άλλα και μανιώδης σκαπετής. Τα Σαββατοκύριακά του εργαταλείται πολλές φορές την γυναίκα του για να πάη να ξεσκονήσει στην σκοποβολή ή για να κινήρησι στα περσέλα του Χόλλυγουντ. Στις κινήσεις του εκδρομής συνοδεύεται πάντα από ένα άλλο μανιώδη κινήρη, τον Λέβι Στόουν.

Η Βαρβάρα Στένγουντ έχει την συνήθεια να μασσούλησθ σέλινο καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας, ακόμα και την ώρα που γυρίζει μια ταινία! «Το σέλινο είνε πολύ ωφέλιμο για το σώμα, ισχυρίζεται δικαιολογώντας την αδυναμία της αιτή.

Η Μαίρη Πίρφορντ έχει την ιδιότητα κάθε φορά που πηγαίνει από το σπίτι της στο στούντιο να μπεινη στα μικρομαγαζάκια που πουλούν γλυκά ή σάντουιτς στο πάδι, και να καταβροχθίζει με άστολασιν τα άμφιβολα προϊόντα τους. Τα βρίσκει, λέει, νοστιμότερα από τα έλκεκτότερα γλυκά των πιο άριστομαγειών ζαχαροπλαστών του Χόλλυγουντ.

Ο πρόγονός της Ντούγκλας Φαίρμαντς μόνος έχει την κακή συνήθεια να βάζη διαρκώς τα χέρια του στις τσέπες. Δεν τα βγάζει παρά μόνον... όταν πρόκειται να δανειστή ένα τσιγάρο από κανένα γνωστό του. — κι' αιτή είνε η δεύτερη κακή συνήθεια που τον χαρακτηρίζει.

Η Κόνσταנס Μπέννετ είνε φιλόδοξη σάν την μέλισσα «Όλες τις έλεύτερες στιγμές της στο στούντιο ή στο σπίτι της τις περνάει σκαμμένη στο εργαζομό της. Τα εργαζομά της είνε πραγματικά άριστομαγειάματα, στο πλέξιμο δε ξεπερνάει όλες τις άλλες συναδέλφους της στο Χόλλυγουντ. Έπειδή μάλιστα τον τελευταίο καιρό δεν έπλεξε παρά ζιποναύια και καλτσάκια για μωρά, γι' αυτό έκινηλοφόρησε ή φημη ότι θα γινόταν μητέρα. Εκ των ύστερων όμως ή φημη αιτή βγήκε ψευδής, γιατί τα μαρτυρικά προορίζονταν για το παιδάκι της αδελφής της Βαρβάρας.

Η μανία του Ουίλλιαμ Πόουελ είνε να αγοράζη διαρκώς κωνούρια καπέλλα. Ποτέ του όμως δεν πετάει τα παλιά, κι' έτσι το σπίτι του όλοκληρο θα είχε γεμίσει από καπέλλα κάθε είδους, αν ή γυναίκα του, η Καρόλα Λομπάρ, χωρίς να την αντιλαμβάνεται ο σύζυγός της, δεν έκανε τακτικά την άπαραίτητη έκκαθάρισι!...

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

ΤΟ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙ

Μεγάλη συζήτησις γινόταν παλαιότερα μεταξύ των επιστημόνων, αν το σφουγγάρι είνε ζώο ή φυτό. Τότε, ακόμα και το κοράλλι έθεορετο φυτό. Η επιστήμη όμως άπέδειξε ότι και το κοράλλι και το σφουγγάρι και πολλά άλλα μαλάκια δεν είνε παρά ζώα, που βρίσκονται όμως στην καταπάτη βαθμίδα του ζωικού βασίλειου.

Έκείνο που δεν έχει έρενητή ακόμα λεπταμερώς από τη ζωή του σφουγγαριού είνε ο τρόπος με τον όποιο πολλαπλασιάζεται. Η σωστότερη έδοχη είνε ότι ο πολλαπλασιασμός του σφουγγαριού γίνεται δι' άποσπάσεως ενός ψημματός του σώματός του, το όποιον ορίζεται κάπου άλλου και άποτελεί έτσι ξεχωριστή ύπαρξη.



Ο Τζέι Μπράουν τρελλαινεται για τα παγωτά!